

Globularia trichosantha

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Globularia* is afgeleid van het Latijnse woord *globulus*, wat kleine bol betekent, en verwijst naar de kenmerkende, ronde bloeiwijze. De soortaanduiding *trichosantha* is samengesteld uit twee Griekse woorden: *thrix* (haar) of *trichos* (van haar) en *anthos* (bloem). De naam *trichosantha* betekent dus haarbloemig of bloem met haren, wat waarschijnlijk verwijst naar de kleine, haarachtige structuren op de bloemblaadjes of de pluizige aard van de bloemhoofdjes van deze soort.

Taxonomie

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Lamiales
- Familie: *Plantaginaceae*
(Weegbreefamilie)
- Geslacht: *Globularia*
- Soort: *Globularia trichosantha*

Synoniemen

Globularia trichosantha kent enkele synoniemen die voornamelijk voortkomen uit historische of regionale classificaties. Een bekend synoniem is *Globularia vulgaris* var. *trichosantha*, wat aangeeft dat de plant ooit als een variëteit van de gewone hoofdbloem werd beschouwd. Andere synoniemen die in de literatuur voorkomen, zijn onder andere *Globularia aitchisonii* en *Globularia albida*, hoewel *Globularia trichosantha* de meest geaccepteerde en geldige naam is.

Foto: Harrie de Vries

Variëteiten en Cultivars

Binnen de soort *Globularia trichosantha* worden doorgaans geen formele variëteiten erkend in de botanische literatuur. De soort wordt in de tuinbouw voornamelijk gebruikt in zijn pure vorm, maar soms worden er door gespecialiseerde kwekers selecties gemaakt op basis van bloemgrootte of intensiteit van de kleur. Er zijn echter geen wijdverspreide of geregistreerde cultivars met specifieke handelsnamen bekend voor *Globularia trichosantha*, aangezien de soort voornamelijk wordt gewaardeerd als een onveranderde alpenplant. Eventuele namen die circuleren, betreffen vaak selecties zonder formele registratie.

Familie

Globularia trichosantha behoort tot de Weegbreefamilie, de *Plantaginaceae*. Het geslacht *Globularia* werd historisch gezien vaak ingedeeld in een eigen familie, de *Globulariaceae*, maar moderne genetische classificaties hebben het overgebracht naar de *Plantaginaceae*. Deze familie is een diverse groep die ook bekende geslachten omvat als *Plantago* (weegbree) en *Veronica* (ereprijs).

Hoogte

Dit is een middelgrote soort binnen het geslacht. *Globularia trichosantha* groeit als een dichte, lage pol met bladrozetten en bereikt tijdens de bloei een hoogte van ongeveer 10 tot 25 centimeter.

Bloemkleur

De bloemkleur is over het algemeen een levendig blauw tot lavendelblauw. De bloemen zijn dicht opeengepakt in bolvormige, compacte bloemhoofdjes, die zich op stevige stengels boven het blad bevinden.

Bladkleur

De bladeren zijn groenblijvend en hebben een glanzende, donkergroene kleur. Ze zijn spatelvormig, dik en vormen dichte, liggende rozetten aan de basis van de plant. Dit loof zorgt voor een aantrekkelijke, tapijtvormende basis gedurende het hele jaar.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Globularia trichosantha* valt voornamelijk in de late lente en de vroege zomer, meestal in de maanden mei en juni. De bloei kan lang aanhouden, vooral als de standplaats aan de droge kant is.

Standplaats

Als typische rotsplant vereist *Globularia trichosantha* een standplaats in de volle zon en een uitstekend doorlatende grond. De grond moet bij voorkeur kalkrijk zijn en kan zandig of grindachtig zijn. Vochtretentie, vooral in de winter, is funest voor deze soort. Het is ideaal voor rotstuinen, droge muren of alpenbakken.

Herkomst

Globularia trichosantha is afkomstig uit Centraal-Azië en het Midden-Oosten. Het natuurlijke verspreidingsgebied strekt zich uit over landen als Turkije, Iran en de Kaukasusregio. Het groeit in bergachtige, stenige en droge alpiene of subalpiene gebieden.

Soort Gewas

De plant is een meerjarige of vaste kruidachtige plant die een groenblijvend tapijt vormt. Het wordt gecategoriseerd als een rotsplant of bodembedekker vanwege zijn compacte, matvormende groeiwijze.

Vermeerderingswijze

De meest gebruikelijke en betrouwbare vermeerderingswijzen zijn door zaaien en door het nemen van basale stekken. Zaden kunnen worden gezaaid in het vroege voorjaar. Het nemen van stekken van de bladrozetten, vaak in de zomer, is ook effectief. Delen van de volwassen pol is vanwege de compacte en dichte groei minder gebruikelijk maar kan soms worden toegepast.

Klimaatzone (USDA-zones)

Als rotsplant uit bergachtige gebieden is *Globularia trichosantha* redelijk winterhard. De plant is geschikt voor USDA-winterhardheidszones 5 tot 8. De kritieke factor is de drainage, niet zozeer de temperatuur, wat betekent dat de grond in de winter absoluut droog moet blijven.

Insecten

Zoals veel alpenplanten met heldere bloemen, trekt *Globularia trichosantha* verschillende bestuivende insecten aan, met name bijen en vlinders, die op zoek zijn naar nectar. De dichte bloemhoofdjes bieden een geconcentreerde bron van voedsel. De plant is over het algemeen resistent tegen ernstige plagen en ziekten.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:387948-1>

<https://www.rhs.org.uk/plants/8061/globularia-trichosantha/details>

<https://www.alpinegardensociety.net/plants/globularia/globularia-trichosantha/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	Globularia (kleine bol, bloemvorm), trichosantha (haarbloemig)
Taxonomie	Rijk: Plantae, Familie: <i>Plantaginaceae</i> , Geslacht: <i>Globularia</i> , Soort: <i>Globularia trichosantha</i>
Synoniemen	<i>Globularia vulgaris</i> var. <i>trichosantha</i> , <i>Globularia aitchisonii</i> , <i>Globularia albida</i>
Variëteiten en Cultivars	Geen formele variëteiten of geregistreerde cultivars bekend (gewaardeerd in pure vorm)
Familie	<i>Plantaginaceae</i> (Weegbreefamilie)
Hoogte	10 tot 25 centimeter
Bloemkleur	Levendig blauw tot lavendelblauw
Bladkleur	Donkergroen, glanzend (groenblijvend)
Bloeiperiode	Late lente en vroege zomer (mei en juni)
Standplaats	Volle zon, uitstekend doorlatende, kalkrijke grond (rots- of grindtuin)
Herkomst	Centraal-Azië en het Midden-Oosten (Turkije, Iran, Kaukasus)
Soort gewas	Meerjarige/vaste kruidachtige plant, groenblijvende rotsplant/bodembedekker
Vermeerderingswijze	Zaaien, basale stekken
Klimaatzone (USDA-zones)	USDA-winterhardheidszones 5 tot 8
Insecten	Trekt bestuivers aan (bijen en vlinders), resistent tegen plagen